

ע"פ 2805/15 - שהאב סגייר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 2805/15

לפני:
כבוד השופט א' חיות
כבוד השופט ח' מלצר
כבוד השופט ע' ברון

המערער: שהאב סגייר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחוזי חיפה
(כבוד השופט ת' שרון נתנהל) ב-ת"פ 55005-11-13
מיום 29.1.2015

תאריך הישיבה: כ"א בסיוון התשע"ז (15.6.2017)

בשם המערער: עו"ד מיכאל כרמל
בשם המשיבה: עו"ד הדר פרנקל

פסק דין

השופט ע' ברון:

רקע

1. ערעור על חומרת העונש שהושת על המערער בגין דיינו של בית המשפט המחוזי בחיפה ב-ת"פ 55005-11-13 עמוד 1

שניתן ביום 29.1.2015 (השופטת ת' שרון נתנהל), בו נגזר על המערער עונש של 9.5 שנות מאסר בפועל בגין ימי מעצרו, וכן עונשים נלוויים שיפורטו בהמשך. זאת לאחר שהמעערר הורשע על פי הודהתו בגין שני פרטיו כתוב האישום המתוקזבבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) או חוק העונשין); שוד בנסיבות חמימות (עבירה לפי סעיף 402(ב) בצוות סעיף 29 לחוק); שתי עבירות נשק (לפי סעיף 144(א) ו-(ב) בצוות סעיף 29 לחוק); ניסיון לשוד מזון (לפי סעיף 403 סיפא לחוק, במקרים סעיף 402(ב) לחוק); ועבירה של חבלה חמורה במקרים חמימות (לפי סעיף 333 בצוות סעיף 335(א)(1) לחוק). עסקין בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון. הוסכם כי כל צד יטען לעונש באופן חופשי.

כתב האישום

2. האישום הראשון: על פי עובדות כתוב האישום, בבוקרו של יום 20.3.2013 נפגש המערער, יליד 1987, בביטנו שבכפר ג'דידה-מכר עם שלושה נספים: عبدالלה ניגם (להלן: ניגם), מוחמד מסרי (להלן: מסרי), ומוחמד CIA (להלן: CIA) איתם יש למערער היכרות מוקדמת (כולם יחד יוכנו להן: החבורה). במהלך המפגש קשר המערער קשר עם שאר החבורה לשוד את משרד "ቢצורי" – חברת גביה הנותנת שירותים גביה למועצה המקומית ג'דידה-מכר – באמצעות נשק חם, ולשם כך הציגה החבורה בקטנווע, קסדות ואקדח. במסגרת הקשר ולשם קידומו, הגיעה החבורה בסמוך לשעה 12:00 באותו היום אל משרד ביצורי הממוקם בג'דידה-מכר. במסגרת חלוקת תפקיים שהחבורה סיכמה עליה מראש, שניים מהחבורה (להלן: השניים) – שהזותם המדוייקת אינה ידועה למשיבת – נסעו למשרד ביצורי בקטנווע, בעוד CIA והרביעי המתינו להם במקום סמוך ברכב.

הseconds נכנסו למשרד ביצורי כשקסדות הקטנווע מכוסות את ראשיהם ופניהם, כאשר אחד מהseconds איים על העובדים באמצעות האקדח; וזה תוך שהוא מכoon את האקדח לכיוון וירוה בו באוויר בתוך משרד ביצורי. באותו הזמן, השניים על מנהל המקום באמצעות כסא שאותו הניף לעברו, תוך שהוא מורה לו לפתח את הכספת שהיא היה במקומות. בשל הפחד מהseconds, פתח המנהל את הכספת, וממנה נישאה וניטלה קופסת מתכת אדומה. עוד נשאו ונטלו השניים משרד ביצורי גם מכשיר טלפון נייד השיר לעובדת משרד ביצורי, וכל זאת ללא הסכמת הבעלים.

בשעה 12:00, מיד לאחר ביצוע השוד, ברחו השניים עם השלל משרד ביצורי באמצעות הקטנווע, חבו אל השניים האחרים שהמתינו להם ברכב, ולאחר שהחביאו את הקטנווע נסעו כולם אל ביתו של מוחמד בדוי (להלן: בדוי), כשהם נושאים עמו את שלל השוד. החבורה השאירה בביטו של בדוי את האקדח ועזבה את המקום. לאחר מספר שעות שב המערער יחד עם ניגם לביתו של בדוי, שם מסר בדוי לניגם את האקדח ששימש ביצוע השוד. מיד לאחר מכן מסר ניגם את האקדח למערער והseconds החזיקו באקדח, נשאו והובילו אותו ללא רשות על פי דין, לביתו של המערער.

בעקבות מעשיו אלה של המערער, יוחסו לו בכתב האישום עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (לפי סעיף 499(א)(1) לחוק); שוד בנסיבות חמימות (לפי סעיף 402(ב) בצוות סעיף 29 לחוק); ועבירות נשק (לפי סעיפים 144(א) ו-144(ב) בצוות סעיף 29 לחוק).

3. האישום השני: על פי עובדות כתוב האישום, בלילה שבין יום 21.3.2013 ליום 22.3.2013, או בסמוך לכך, המערער ואדם נוסף, קטין (להלן: الآخر), סיכמו לשודד רכב בצומת ירכא (להלן: הצומת). לשם כך, המערער הצד' באקדח המוזכר באישום הראשון, ויחד עם الآخر הגיע בתאריך 22.3.2013 לצומת כשהוא מחזיק ונושא את האקדח ללא רשות על פי דין, וזאת כשהאחר מודיע ומסכים לכך. המערער והאחר המתינו בצומת בסמוך למעבר חניה מרופזר במטרה לשודד את אחד מכלי הרכב שיעזר בצומת. בסמוך לשעה 1:00 נ Heg ראש עיריית עכו שמעון לנקיי (להלן: המתלון) ברכבו בכביש 70 לכיוון דרום. בהגיעו לצומת עצר ברמזור אדום. כשהרנו המערער והאחר את הרכב עוצר ברמזור, הם הסתרו את פניהם וניגשו לרכב. המערער ניגש לחalon הקדמי של הרכב מצד הנהג, תוך שהוא שלוף את האקדח ומאים באמצעותו על המתלון. בו בזמן, الآخر ניגש לחalon הקדמי של הרכב מצד הנוסע במטרה לסייע למערער לבצע את השוד. שעה שראה המתלון את האקדח השלוף לעבריו הוא החל בניסעה ויזיר המערער לעבר המתלון, ופגע בחזהו – וזאת על מנת לנסות ולהשלים את ביצוע השוד.

התוצאה מהיר נפגע המתלון מעבר הקלייע בחזהו, ונגרמו לו קונטוזיה ריאתית, חזזה אויר מימיין, המוטורקס מימיין, שבר של קליע לטרלי בצלע מימיין, ואייפזה תת עורית בבית החזה מימיין. בעקבות זאת אושפז המתלון בבית החולים לגליל המערבי בנהרייה, מיום 22.3.2013 ועד ליום 29.3.2013.

בשל מעשיו של המערער במסגרת האישום השני ייחסו לו בכתב האישום עבירות של ניסיון לשוד מזון (לפי סעיף 303 סיפה בנסיבות סעיף 402(ב) לחוק); חבלה חמורה בנסיבות מחמירות (לפי סעיף 333 בצוות סעיף 335(א)(1) לחוק); ועבירות נשק (לפי סעיף 144(א) ו-144(ב) לחוק).

4. להשלמת התמונה העובדתית יציין כי קודם לשודתו של המערער נדונו עניינים של שנים מן השותפים למעשה, כיאל וניגם – ולאה נדונו לעונש של 40 חודשים מאסר בפועל, כל אחד. בעניינו של כיאל, שהיה קטין בעת ביצוע העבירה, נקבע כי עונש המאסר יחול מיום גזר הדין, אך שנוצרה חפיפה של שנה בקירוב עם עונש מאסר שאותו ריצה באותה עת בגין תיק אחר. עוד יציין כי אין מחלוקת על כך שבעת ביצוע העבירה המערער לא ידע כי הקרבן באישום השני הוא ראש עיריית עכו.

ההילך בבית המשפט המחוזי

5. כאמור, המערער הודה במיוחס לו בכתב האישום במסגרת עסקת טיעון, וביום 27.10.2014 הורשע על פי הודהתו בעבירות שייחסו לו. ביום 29.1.2015 גזר בית המשפט המחוזי את דיןו של המערער והושטו עליו העונשים המתוארים בפסקה 1 לעיל. יותר כי לא הוגש תסקיר בעניינו של המערער.

במסגרת גזר הדיןקבע בית המשפט כי על אף שמדובר בשני אירועים בזמנים קרובים שבוצעו בהפרש של שני ימים, והאקדח ששימש את המערער בשנייהם הוא אותו אקדח, עניין לנו בשני אירועים שונים ונפרדים שככל מהם עומד בפני עצמו – ועל כןקבע בית המשפט מתחם ענישה נפרדת לכל אחד משני פרטי האישום, וזאת כאמור בסעיף

4יג(ב) לחוק העונשין.

6. אשר לאישום הראשון, נתן בית המשפט המחויז את דעתו לערכים המוגנים שנפגעו בעבירות שבהן הורשע המערער ולחומרה יותרה שהיא רואה המחוקק את עבירת השוד. כן התייחס בית המשפט לכך שהמעשים בוצעו תוך קשרת קשר לשפשע, בחבורה, ולאחר מכן מוקדם מדויקדק; לכך שפוטנציאלי הנזק היה רב – לרבות פוטנציאלי לפגעה בגוף ואבדן חיים – לנוכח העובדה שהמעשים בוצעו באור יום, במשרדי ביצורי, תוך איום בנשק חם על עובדי המשרד ואף ביצוע ירי באוויר במקום סגור; לכך שההתנהלות החבורה לאחר ביצוע השוד מלמדת לא רק על תכנון, אלא גם על קור רוח ותועזה רבה. בנוסף על כן, ציין בית המשפט את חלקו של המערער ביצוע העבירות. בהקשר זה קבע בית המשפט כי חלקו של המערער היה משמעותי, כאשר הוא לキー חלק פעיל בתכנון המוקדם ובחלוקת התפקידים, היה פעיל בכל הנוגע להחזקת האקדח וכן גנב את שלל השוד. לבסוף, ולאחר התייחסות למידניות העונישה הנוגעת בנושא, קבע בית המשפט המחויז כי מתחם העונש ההולם בכל הנוגע לאיושם הראשון שבו הורשע המערער נع בין 4-6 שנים מאסר בפועל.

בתוך מתחם העונישה נתן בית המשפט דעתו לעברו הפלילי המכובד של המערער, וכך של אף גילו הצעריר "הספיק" לצבור הרשות בעבירות חמורות ואף לרצות מספר עוניי מאסר. כמו כן, התייחס בית המשפט המחויז לכך שעיל אף עוניי המאסר כאמור, וחיף עוניי מאסר על תנאי שהושתו על המערער (אף הופעל), לא נרתע המערער מלבצע את העבירות נשא כתוב האישום. על כן, קבע בית המשפט כי יש להחמיר עם המערער בשל הצורך בהרעתו. מנגד, בית המשפט התחשב גם בנסיבות לקולה. כך, נתן בית המשפט משקל להזדאותו של המערער שחסכה את העדת המתлонנים וכן מזמןו של בית המשפט; לכך שהמערער פנה למשטרה ומספר את שהתרחש, כאשר לפני כן היו בידיה ראיות נסיבות בלבד; להבעת החריטה ולקיית האחוריות של המערער על מעשיו; ולהשဖעת עונש המאסר על משפטותו של המערער ובמיוחד אשתו שלאחרונה נישאה לה. כן הביא בית המשפט המחויז בחשבון את הכלל בדבר אחידות בענישה, וזאת בשים לב לעונשים שנגזרים על שותפיו של המערער במסגרת האישום הראשון כאמור לעיל. עם זאת הדגיש בית המשפט את ההבדלים שבין המערער לשותפיו האחרים – ובעיקר את העובדה שבניגוד לכיאל וניגים, לערער עבר פלילי מכובד. סופו של דבר, במסגרת האישום הראשון השית בית המשפט המחויז על המבוקש 4.5 שנים מאסר בפועל ועונשים נלוויים.

7. בהתייחס לאישום השני, קבע בית המשפט המחויז כי מתחם העונש ההולם נع בין 6-10 שנים מאסר בפועל. בקביעת המתחם התחשב בית המשפט בעריכים המוגנים הנפגעים; בכך שהמעשה תוכנן מראש; ובכך שהמערער ירה במתלון וגרם לו לנזק פיזי קשה שבטעו או שפצע המתלון בבית חולים במשך 9 ימים. בתוך מתחם העונישה התחשב בית המשפט בשיקולים דומים לאלה שבהם התחשב במסגרת האישום הראשון, למעט שיקול האחידות בענישה הרלוונטי רק לאיושם הראשון. כך, בגין האישום השני השית בית המשפט המחויז על המערער 8.5 שנים מאסר בפועל ועונשים נלוויים.

8. לבסוף, בעת גזירת תקופת המאסר הכוללת של המערער בין שני האישומים, קבע בית המשפט המחויז, כי בשל סמיכות הזמן שבין האירועים, וכן השימוש באותו אקדח, יש לחפות חלקית בין עוניי המאסר באופן שעונש המאסר בפועל אותו ירצה המערער בגין שני פרטיו האישום יעמוד על 9.5 שנים. כמו כן הופעל עונש מאסר על תנאי שהוא תלוי ועומד כנגד המערער למשך שמונה חודשים שנגזר על המערער ביום 16.1.2012 (ת"פ (שלום עכו) 09-11-2012) –

כך שתקופת המאסר ה כוללת שאotta ירצה המערער היא 10 שנים וחודשים בגין ימי מעצרו (כשנה וחודשיים, מיום 31.10.2013 ועד ליום 29.12.2014, שאז החל לרצות עונש מאסר בגין הרשותו בתיק אחר). בנוסף נדון המערער לעונש מאסר על תנאי למשך 18 חודשים, והתנאי הוא שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה מסווג פשע; וכן חויב בפיוצי למטלוננים בשני האישומים בסך כולל של 26,000 ש"ח.

טענות הצדדים בערעור

9. טיעונו של המערער, בכתב ובטל פה בדין שלפניו, בכל הנוגע לaiושם הראשון מתמקדים בכך שבעניינים של CIA ויגלים נקבעו עונשי מאסר של 40 חודשים מאסר בפועל לכל אחד מהם, ואילו על המערער הושת עונש של 54 חודשים מאסר בפועל כאשר נסיבות האירוע זהות. לשיטת המערער, הפרער בין העונש שנגזר עליו בגין האישום הראשון לבין העונשים שנגזרו על CIA וכן מהתהזה הפליה פסולה והפרה של עקרון השוויון והאחדות בענישה; וזאת במיחוד שעלה שהמערער הוא זה שהוביל לחשיפת המעורבים האחרים בפרשה – שיקול שלטעתן המערער לאזכה למשקל מספיק בגין הדיון. אשר לaiושם השני, המערער טוען כי בית המשפט מחוזי שגה שקבע מתחם ענישה של 6-10 שנים מאסר בפועל בעוד הפסיקה שהוצאה כללה מתחמים חמורים הרבה פחות. גם בעניין aiושם השני טוען כי היה על בית המשפט לחתך רב יותר לשיתוף הפעולה של המערער עם הרשויות. בהתייחס לעונש הכלול טוען המערער כי יש להתחשב בנסיבות האישיות, שכן שנוולה לו ילדה שאיתה כמעט לאינו רואה, וכן בתהליך הטיפול שעבר המערער בכלל כעולה ממשマー שירות בתי הסוהר מיום 24.8.2016 שהוציא לפניו בדיון. לבסוף טוען המערער כי שגה בית המשפט המחוזי שהטיל עליו את עונש המאסר במצטבר לכל עונש אחר ולא ניכה את הימים שבהם היה נתון המערער בסיטוטים של "שפוט עצור".

מנגד, המדינה סומכת את IDEA על גזר הדיון, תוך שהיא מדגישה את עבורי הפלילי המכובד של המערער; וזאת לטענה הגורם מצדיק את ההבדלים בענישה בין המערער למעורבים הנוספים בפרשה במסגרת האישום הראשון.

דין והכרעה

10. הלכה היא שככל, לא בנקל תמערב ערכאת הערעור בעונש שקבעה הערכאה הדינונית, אלא במקרים חריגים שבהם העונש שנגזר חריג במידה ניכרת מרמת הענישה הנוגאת או הרואיה במקרים דומים (ראו למשל: ע"פ 2715/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.9.2015), בפסקה 6; ע"פ 5889/16 פלוני נ' מדינת ישראל (7.1.2017), בפסקה 9). המקרה דן אינו נמנה עם אותם מקרים המכדיקים את התערבותה של ערכאת הערעור, ועל כן דין הערעור להידוחות; ואפרט.

11. פעם אחר פעם עמד בית משפט זה על חומרתה היתרה של עבירות השוד ועל הצורך בהשתת עונשים ממשיים הולמים את חומרת העבירה והנזקים שנגרמים בעטיה, כמו גם פוטנציאלי הנזק המתלווה לה, והאים על הסדר החברתי ותחוות הביטחון של הפרט שהוא טומנת בחובבה. יפים לעניין זה דבריו של השופט א' שהם ב-ע"פ 4949/15 רון מקדיי נ' מדינת ישראל (17.3.2016):

" העבירה המרכזית בה הורשע המערער הינה ניסיון שוד בחבורה, שהעונש הקבוע בצדיה עומד על 20 שנות מאסר. על חומרתה הרבה של עבירת השוד עמד בית משפט זה לא פעם, והוא הדין גם בניסיון לבצע שוד אשר סוכל. עבירות אלו מאיימות על הסדר החברתי התקין ועל שלום הציבור וביטחונו, ולכן להטיל בגין עונשי מאסר ממושכים, המבטאים את סלידת החברה מבצעי העבירות, ונונאים ביטויי הולם לעקרונות הכלגמול וההרעתה (נ"ן שרייקי נ' מדינת ישראל (18.2.2016); נ"ן גורליק נ' מדינת ישראל (3.2.2016); נ"ן חרב נ' מדינת ישראל (6.1.2015))"

12. מעשיו של המערער מצויים ברף החומרה הגבוה של עבירת השוד, עבירה שהעונש בצדיה הוא 20 שנות מאסר. כך, במסגרת האישום הראשון שעוניינו בשוד שצלח במשרדי ביצוריית - בוצעה עבירת השוד בחבורה, תוך תכנון מוקדם שלו היה שותף המערער, איוימים, שימוש בנשק חם וירי של ממש במקום סגור; וכל זאת לשם בצע כסף. בפעולות אלה גילה המערער זילות בזכותו של הזולת ברכשו, בתחשות הביטחון של הנוחחים, ואף בשלמות גופם ובחיהם. דומה כי אין צורך להזכיר מילום על הנזק שעלול היה להיגרם לו היה משתמש ביצוע השוד.

והנה,rial כailו נועד המקירה שלפנינו ללמידה על הנזקים שעולמים להיגרם בעת ביצוע שוד מזוין שמתבצע, במסגרת האישום השני – שבוצע גם הוא עם אדם נוסף ותוך תכנון מוקדם – ניסה קרבן העבירה להימלט מן המקום ברכבו שאז נוראה בחזהו על ידי המערער; כשזה האחרון, חדור מטרה ונחוש בדעתו להכתר את המשימה בהצלחה, ביקש להשלים את ביצוע השוד. יד המקירה והיא בלבד הובילה לכך שלמתalon לא נגרם נזק קטלני; שאלא מלא אותה יד מקירה, ייתכן שהמעערער היה עומד בפני אישום חמור בהרבה ועונש בהתאם.

13. כאמור, טענתו העיקרית של המערער היא כי העונש שהוטל עליו במסגרת האישום הראשון נוגד את עיקנון השוויון בין נאשמים ואת עקרון האחדות בעונישה; וציוין כי אינו טוען נגד המתחם שנקבע לו. לשיטתו העובדה שעונש המאסר בפועל שהושת עליו (54 חודשים) גבוהה ב-14 חודשים מהעונש שהושת על שני מעורבים נוספים בפרשה, ניגים וכיאל, מצדיקה את התערבותו של בית משפט זה; וכך במיוחד בהינתן שהמעערער שיתף פעולה עם הרשות והוביל לחשיפת המעורבים בפרשה. ואולם, כפי שיבואר בעת, אין בטענה זו כדי לסייע לערער – הן בהתייחס לאישום הראשון, והן בנוגע לעונש הכלול שהושת על המערער.

14. כידוע, עקרון השוויון בעונישה הוא כלל יסוד בתורת העונישה; ועל פי ובמידת האפשר יש מקום להשית עונשים דומים על נאשמים שפשעו ייחודי ובנסיבות דומות (ראו: ע"פ 1656/16 דיזוביץ נ' מדינת ישראל (20.03.2017), בפסקה 99). בצד האמור, עקרון זה אינו אלא אחד מתוך מכלול שיקולים ששווה על בית המשפט לשקל על מנת הגיעו לעונישה ראייה – ואין בו כדי להפוך את מלאכת העונישה לנוסחה מתמטית המכטיבה תוכאה מוגדרת מראש (ראו למשל: ע"פ 8355/13 פלוני נ' מדינת ישראל (18.11.2014), בפסקה 7). עוד נאמר בהקשר זה כי הגם שיש ליתן משקל לעקרון השוויון בעונישה, עקרון זה אינו "בא לכפות על בית המשפט אמת-מידה עונשית מוטעית, רק מפני שהוא ננקטה במרקמו של אחד הנאשמים המשותפים" (נ"ן 822, 817 (2000); וראו גם: ע"פ 2580/14 אבו ליל חסן נ' מדינת ישראל (23.09.2014), בפסקה 24).

במקרה דן נתן בית המשפט המחויז את דעתו הן לעקרון השוויון בענישה והן לשיטוף הפעולה של המערער עם הרשות, ואף נתן לאלה משקל בעת גזירת דין. עם זאת, מנגד עמד בית המשפט על ההבדלים שבין המערער לשאר הנאשמים בפרשה זו, ובדגש על עברו הפלילי המכובד של המערער. יובהר כי עברו הפלילי של המערער אינו עניין של מה בכר, וחurf גלו הצער עומדות לחובתו 9 הרשעות, כאשר חלקן בגין עבירות אלימות ואיומים חמורות שהובילו לרצוי עונשי מאסר בפועל; וכשהעבירות נושא הערעור בוצעו כעשרה ימים בלבד לאחר שוחזר ממאסר בתיק אחר. לא זו אף זו, ניכר כי האירועים נושא הערעור שבמסגרתם אף נורה אדם חף מפשע, לא הובילו את המערער לשוב ולש��ול את דרכו; אך בהינתן שלאחריהם ביצע עבירות אלימות ואיומים נוספת, והכל בעוד עונש מאסר על תנאי תלוי ועומד נגדו. התנהלותו של המערער כפי שפורט בטעית, מלמדת על היעדר רתיעה מן החוק ואי הפנמה של השלכות מעשו של המערער עליו ועל החבירה, וכן על הצורך המוגבר בעניננו בענישה משמעותית ומרתיעה. במצב דברים זה, משהתייחס כאמור בית המשפט המחויז לעקרון האחדות בענישה ולשיטוף הפעולה של המערער עם הרשות, והביא את אלה במניין שיקולי בבואו לגוזר את עונשו של המערער, הרי שאין מדובר באחד מאותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבותה ערצת הערעור בהכרעת הערקה הדינית.

יתריה מכך, אף אם ניתן היה לסביר כי יש ממש בטענת המערער כי העונש שהושת עליו במסגרת האישום הראשון פוגע בעקרון השוויון בענישה, עדין אין בכך כדי לסייע למערער בענינו; וזאת בשל העובדה שהעונש הכללי שהושת על המערער הוא עונש ראיו ההולם את חומרת מעשו.

15. סעיף 40ג לחוק העונשין עניינו בגזירת עונשו של מי שהורשע בריבוי עבירות:

- (א) הרשייע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות איורע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאיורע כלו, ויגוזר עונש כולל לכל העבירות בשל אותו איורע.
- (ב) הרשייע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה איורעים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל איורע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגוזר עונש נפרד לכל איורע או עונש כולל לכל האיורעים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל איורע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצלברותם.
- (ג) בגזירת העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין היתר, במספר העבירות, בנסיבות ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר – בין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת. (ההדגשה שלי – עיב').

הנה כי כן, סעיף 40ג(ג) מורה אותנו כי העיקרון המנחה בגזירת העונש במקרים של ריבוי עבירות הוא עקרון ההלימה בין המעשים לבין תקופת המאסר הכללית שעל הנאשם לשאת; וזאת בין אם התקיים בית המשפט לריבוי העבירות כאירועים שונים בענינו, ובין אם כאירוע אחד.

16. עמדתי לעיל על חומרתם הרבה של מעשי המערער, ועל הזילות שהפגין הלה בערכים המוגנים שנפגעו מطبع הדברים בעת ביצוען של העבירות שבנה הורשע – ובهم הערכים של הגנה על שלמות גופם, ביטחונם וחיהם של

קורבנות העבירה. מעשים אלה, וכן במיוחד בהצטברם לעברו הפלילי המכובד של המערער, מחייבים עונשה משמעותית ומרתיעה הכוללת תקופת מאסר ממושכת דוגמת זו שהושתה על המערער.

17. ההלים בין העונש שהושת על המערער למשיו נלמדת גם מדיניות העונשה הנהוגה במקרים דומים. כך למשל בע"פ 3652/14 מוחמד כנעאני נ' מדינת ישראל (להלן: עניין כנעאני) אישר בית משפט זה עונש כולל של 13 שנות מאסר בפועל על נאשם שהורשע במעשים הדומים במהותם וב貌אים לענייננו. במקרה זה הורשע כנעאני לאחר שבשני אירועים שהתרחשו בהפרש של מספר ימים, ביצע עבירות שוד של נג眉 מונית תוך أيام על קרבן השוד באקדח (נקבע כי מתחם העונשה בגין המעשה נע בין 6-10 שנות מאסר), וכן עבירה של ניסיון לשוד נג眉 אחר תוך גרם חבלה בכונה מחמירה, כאשר במקרה השני ירה כנעאני ירייה בזדון בקרבן העבירה על מנת לאפשר את ביצועה (נקבע כי מתחם העונשה בגין המעשה נע בין 9-15 שנות מאסר). יוער כי האירוע הראשון בוצע בחבורה ותוך תכנון מוקדם כבמקרה דנן. גם בע"פ 8788/08 זiad נ' מדינת ישראל (להלן: עניין זיאד) אישר בית משפט זה עונש של 9 שנות מאסר בפועל שגורר בית המשפט המחוזי על המערער שם, וזאת לאחר ביצוע מעשה שוד בזדון ללא נשך חמם (עם זאת יציין כי הנסיבות שונות מבуниципינו שכן מדובר באישה בيتها תוך אלימות כלפי).

הנה כי כן, ניתן לראות כי מדיניות העונשה הנהוגת עולה אף היא בקנה אחד עם העונש שהוטל על המערער בגין מעשיו.

18. הקביעה כי העונש בכללו הולם את מעשו של המערער מיתרת את טענתו של המערער בנוגע למתחם ולעונש שנקבעו באישום השני. עם זאת, למללה מן הצורך אצין כי נוסף על העונש הכלול שהושת על המערער שקבעתי שראווי והולם את מעשו, מקובל עליי גם מתחם העונשה שקבע בית המשפט המחוזי באישום השני והעונש שנגזר במסגרתו (וראו: עניין כנעאני והמתחם שנקבע שם ביחס לאישום השני; וכן עניין זיאד). אמן, ניתן למצוא בעבירות השוד קשת רחבה של מתחמי עונשה, אשר חלקם חמורים פחות מלה שנקבעו בעניינו של המערער, וחלקם חמורים יותר – הכל כתלות בנסיבות ביצוע העבירה. כפי שהובրר, נסיבות המקרה בענייננו הן מן החמורים.

19. לבסוףMSG המערער גם על כך שהעונש שנקבע בעניינו הוטל במצטבר לכל עונש אחר ומפנה ל-�"פ 9277/11 גבאי נ' מדינת ישראל (להלן: עניין גבאי) שם התחשב בית המשפט במידה מסוימת בכך שחלק מתקופת מעצרו של גבאי היה בחופף לעונש מאסר שהוטל עליו בהליך אחר, אך שהיה בסיטוט של "משפט עצור". עם זאת, שלא כבנין גבאי שם תקופת החפיפה הייתה מעל חמישה חודשים, בענייננו מדובר בתקופת חפיפה של אחד בלבד. יתרה מכך, אף בעניין גבאי לא ניתן כי לנאשם שהורשע זכות קניה להתחשבות צו, וברירת המחדל כאשר ימי המעצר הם בחופף למאסר אחר, היא כי ימי המעצר לא יוכלו מן העונש. יציין כי בית המשפט המחוזי ניכה מעונשו של המערער את הימים שבהם היה המערער נתון במעצר גירידא (שנה וחודשיים), ולא מצאתי כי בנסיבות העניין יש מקום להתחשבות נוספת.

20. יוער גם כי לא מצאתי כי יש בנסיבותיו האישיות של המערער שככל נלקחו בחשבון על ידי בית המשפט המחוזי, אף לא בטיפול הקבוצתי שאותו עבר המערער בבית הסוהר, כדי לשנות מן המסקנה שאליה הגיעו והוא שאין מקום להתערבותנו בגזר הדין. עם זאת, יש לבירך על כך שהמערער אכן לקחת חלק במסגרות טיפוליות ויש לקוות שיתמוך

בכך גם בעתיד – שאז יזכה המערער ברווח אישי וגם החברה תימצא נשכרת.

מכל האמור לעיל, יצא לחברי לדחות את הערעור, ולהותיר את גזר הדין של בית המשפט המוחזע על כנו.

שופטת

השופטת א' חיות:

אני מסכימה.

שופטת

השופט ח' מלצר:

אני מסכימים.

שופט

הוחלט כאמור בפסק דיןה של השופטת ע' ברון.

ניתן היום, א' באב התשע"ז (24.7.2017).

שופטת

שופט

שופטת